

Bruxelles, den 17. marts 2025
(OR. en)

7161/25

COH 19

NOTE

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	En mere dynamisk og strategisk samhørighedspolitik: Sådan skaber vi forandring i det nuværende og næste overslag – <i>Udveksling af synspunkter</i>

På samlingen i Rådet (almindelige anliggender) den 28. marts om samhørighedspolitik opfordres ministrene med ansvar for samhørighedspolitikken til på grundlag af formandskabets oplæg i bilaget til denne note at drøfte emnet "En mere dynamisk og strategisk samhørighedspolitik: Sådan skaber vi forandring i det nuværende og næste overslag".

Baggrundsdokument**til samlingen i Rådet (almindelige anliggender) vedrørende samhørighedspolitik****"En mere dynamisk og strategisk samhørighedspolitik: Sådan skaber vi forandring i det nuværende og næste overslag"**

I de seneste måneder er drøftelserne om den mulige fremtidige udformning af den næste flerårige finansielle ramme (FFR) og samhørighedspolitikken inden for den blevet stadig mere intense. Drøftelserne er blevet formet af alle relevante interessenter, der repræsenterer Kommissionen, medlemsstaterne, regionale og lokale myndigheder, andre EU-institutioner samt akademiske og ikkestatslige organisationer¹. De vigtigste konklusioner fra drøftelserne indtil videre viser, at "business as usual" -tilgangen ikke er en mulighed i den næste FFR. Når det drejer sig om mere detaljerede løsninger, er der imidlertid en række forskellige mulige tilgange, hvilket skaber behov for at drøfte praktiske løsninger og skabe konsensus om dem.

¹ Bl.a.: Rådets konklusioner om samhørighedspolitikken, fælles erklæring fra ministrene med ansvar for samhørighedspolitikken undertegnet af 11 medlemsstater (BG, CZ, EE, HR, HU, LT, LV, RO, SK, SI, PL) og vedtaget i maj 2024 i Prag, rapport fra gruppen på højt plan vedrørende samhørighedspolitikken fremtid, den 9. samhørighedsrapport med Rådets konklusioner vedtaget i juni 2024, Enrico Lettas rapport: "Much More Than a Market" og Rådets konklusioner om samhørighedspolitikken fremtid.

Europa-Kommissionen foreslog en række primære mål og prioriteter for EU for de kommende år². **De omfatter behovet for at træffe resolute foranstaltninger for at sikre bæredygtig velstand, konkurrenceevne, demokrati, sikkerhed, forsvar og modstandsdygtighed, samtidig med at EU's værdier beskyttes. Konkurrenceevne** blev angivet som et af EU's vigtigste mål, og det blev understreget, at det vil være et centralt element i Europa-Kommissionens mandat. En af grundpillerne for Europas konkurrenceevne er borgerne, og derfor er **fremme af færdigheder og kvalitetsjob** af afgørende betydning. Desuden har **europæisk forsvar** i forbindelse med udviklingen i den geopolitiske situation også fået større betydning, hvilket for nylig blev bekræftet af Det Europæiske Råd³. Kommissionen pegede på mulige tiltag til at forenkle og mindske de administrative byrder, fremme en hurtig og fleksibel gennemførelse af politikkerne og koordinere politikkerne bedre på EU-plan og nationalt plan. EU's lovgivningsmæssige ramme skal revideres og tilpasses for bedre at opfylde borgernes og virksomhedernes behov samt for at anvende EU-midler rettidigt og effektivt.

² Europa-Kommissionen, 2025, *meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Et konkurrenceevnekompas for EU* (COM(2025) 30 final); *Kommissionens arbejdsprogram 2025 – Fremad i fællesskab: En modigere, enklere og hurtigere Union* (COM(2025) 45 final); meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, *Et enklere og hurtigere Europa: Meddelelse om gennemførelse og forenkling* (COM(2025) 47 final); skrivelse fra Europa-Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, 4. marts 2025, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_684; meddelelse fra *Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: En Union med færdigheder* (COM(2025) 90 final).

³ Det Europæiske Råds konklusioner om europæisk forsvar, 6. marts 2025.

Meddelelsen om vejen til den næste flerårige finansielle ramme, der blev offentliggjort i februar 2025⁴, viser, at det fremtidige EU-budget bør prioritere at tackle fælles udfordringer, hvor udgifter på europæisk plan giver den største merværdi. I meddelelsen understreges det meget klart, at **"opfyldelsen af EU's prioriteter skal ske i samarbejde med medlemsstaterne og deres regioner, der udformer mange af EU's investeringer på stedet, og EU-budgettet støtter og skaber incitament for deres indsats"**. En stærkere gennemførelse af en præstationsbaseret tilgang fremhæves som en løsning til at øge effektiviteten og gennemførelshastigheden.

I samme dokument foreslår Europa-Kommissionen også en ny tilgang til et moderniseret EU-budget, hvor bl.a. **"en plan for hvert land med centrale reformer og investeringer med fokus på vores fælles prioriteter, herunder fremme af økonomisk, social og territorial samhørighed", bør stå i centrum**. Kommissionen påpegede, at en *"styrket samhørigheds- og vækstpolitik med regionerne i centrum skal udformes og gennemføres i partnerskab med nationale, regionale og lokale myndigheder"*, men hvordan dette kan gøres i praksis, kræver yderligere forklaring.

Ifølge Kommissionen kan idéen om en sådan plan give mulighed for at forbedre koordineringen mellem EU's politikker og de nationale politikker, sikre synergi mellem dem og fremme strukturelle ændringer (i medlemsstaterne og regionerne), forudsat at den er knyttet til en ensretning og forenkling af gennemførelsesreglerne. Der mangler imidlertid klarhed med hensyn til den foreslåede medtagelse af reformer og investeringer i landeplanerne, navnlig set i lyset af erfaringerne fra gennemførelsen af reformer i forbindelse med genopretnings- og resiliensplanerne, og der er udfordringer med at definere en passende rolle for regionerne i denne model. Desuden er den mulige indvirkning af denne nye tilgang på regionale forskelle inden for et land og de regionale og lokale myndigheders rolle også uklar og kan give anledning til bekymring med hensyn til håndhævelsen af en universalløsning. Der er derfor behov for, at medlemsstaterne overvejer og drøfter, hvordan samhørighedspolitikken bør gennemføres i de finansielle overslag efter 2027, navnlig under hensyntagen til Kommissionens forslag med hensyn til EU's prioriteter, gennemførelsesmetoden og samhørighedspolitikens plads i disse forslag.

⁴ *Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Vejen til den næste flerårige finansielle ramme (COM(2025) 46 final).*

I betragtning af intensiveringen af overvejelserne om, hvordan foranstaltningerne og politikkerne eventuelt kan tilpasses de nye EU-prioriteter, som Kommissionen har foreslået, **forekommer det hensigtsmæssigt også at modernisere samhørighedspolitikken allerede i den nuværende FFR i forbindelse med den igangværende midtvejsevaluering af programmer vedrørende samhørighedspolitikken.** Tilpasning af den nuværende samhørighedspolitik til de fælles udfordringer vil kræve en indsats fra alle relevante interessenter på EU-plan, nationalt plan og regionalt plan for at omlægge og fremskynde gennemførelsen og leveringen af resultater i henhold til samhørighedspolitikken.

I den forbindelse har Kommissionen påpeget, at **den igangværende midtvejsevaluering af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken** kan være en god lejlighed til at tilpasse samhørighedspolitikken til nye behov og EU-prioriteter, navnlig med henblik på at fremme EU's konkurrenceevne og modstandsdygtighed, styrke sikkerheden og forenkle procedurerne. Samtidig fremhæves behovet for at gøre fremskridt med vigtige EU-initiativer såsom adgang til økonomisk overkommelige og bæredygtige boliger og styrkelse af forsvarskapaciteten i EU⁵. Den igangværende midtvejsevaluering af samhørighedspolitikken kan også benyttes som en lejlighed til at overveje yderligere midler, muligheder og incitamentet til forsvarsformål⁶, herunder ikke kun infrastruktur med dobbelt anvendelse, men også decideret militære formål. **Der er derfor behov for at overveje, hvordan samhørighedsmålet kan forfølges, samtidig med at der tages fat på centrale udfordringer såsom styrkelse af konkurrenceevne, modstandsdygtighed, sikkerhed og forsvar på EU-plan samt på nationalt, regionalt og lokalt plan på kort og lang sigt.**

⁵ Bl.a.: tale ved ledende næstformand Raffaele Fitto på konferencen: "The European Way of Growth: A Growth Policy for a Secure, Resilient and Globally Competitive Europe"; tale ved ledende næstformand Raffaele Fitto om samhørighedspolitikens fremtid i Europa-Parlamentets Regionaludviklingsudvalg – REGI; Europa-Kommissionen, 2025, skrivelse fra formanden for Europa-Kommissionen Ursula von der Leyen, 4. marts 2025 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_684.

⁶ Det Europæiske Råds konklusioner om europæisk forsvar, 6. marts 2025.

Drøftelserne på den formelle samling mellem ministrene med ansvar for samhørighedspolitikken har til formål at undersøge, hvordan samhørighedspolitikken kan styrkes. Der er ingen tvivl om, at den fremtidige samhørighedspolitik bør udvikle sig og i højere grad være i overensstemmelse med EU's fælles prioriteter. Samtidig skal dens hovedformål, dvs. at opnå social, økonomisk og territorial samhørighed, imidlertid bevares og styrkes yderligere.

Som udgangspunkt for drøftelserne på samlingen i Rådet (almindelige anliggender) om samhørighed opfordrer det polske formandskab ministrene til at give udtryk for deres synspunkter om nedenstående spørgsmål. Disse spørgsmål vil blive behandlet på et enkelt rundbordsmøde. Indlæg bør ikke vare mere end 4 minutter.

1. Hvordan skal traktatens mål for samhørighedspolitikken nås, og flerniveaustyring fremmes i den nye struktur for EU's politikker efter 2027? Hvordan bør den programlægges inden for den foreslåede plan for hvert land, herunder reformer og investeringer på nationalt og subnationalt plan?
2. Hvordan bør samhørighedspolitikken under hensyntagen til Kommissionens tilgang og Det Europæiske Råds konklusioner tilpasses i det nuværende finansielle overslag for at reagere effektivt på nye prioriteter og behov?